

Frivillige gør kunsten og kulturen mulig

Hvis man ser sig omkring i det danske kulturelle landskab, ser man - i mindre byer, i større byer og på landet - kulturelle aktiviteter, der kommer i stand alene på initiativ af frivillige, og hvor den daglige drift alene baserer sig på frivillige.

Bente Schindel
Sekretariatsleder
Landsforeningen Kulturelle Samråd i Danmark
bs@kulturellesamraad.dk

At så mange har valgt at være frivillige på det kulturelle område, betyder et mylder af kulturaktiviteter og kulturtilbud rundt om i landet til glæde for store dele af befolkningen - og måske til ekstra glæde i de tyndt befolkede områder, hvor der ellers ikke ville være mange muligheder for at have oplevelser med kunst og kultur. Det betyder også mulighed for at inddrage grupper af såkaldte ikke-brugere (som defineret i "Danskernes kulturvaner 2012"). De lader sig måske lettere friste af det lokale foreningsliv, når det drejer sig om at deltage i et kulturelt arrangement eller som kulturelt frivillig. Og endelig er det at være frivillig på det kulturelle område en stor del af livsindholdet for rigtig mange mennesker.

Professionel kunst i frivilligt regi

De fleste steder i Danmark har man inden for en rimelig afstand mulighed for at se et teaterstykke, en kunstudstilling, en kvalitetsfilm eller høre en koncert med professionelle kunstnere. For takket være et stort antal frivillige, der organiserer, koordinerer, arrangerer, formidler, skaber rammer m.v., kan familien Danmark opleve kvalitetskunst over det ganske land, uden at der bruges store summer på administration og personale. Frivilligt drevne kunst-, musik-, film-, og teaterforeninger giver således - på en ikke særlig dyr måde - de fleste mulighed for at opleve kunsten - vel at mærke med professionelle kunstnere.

De frivillige og kulturen

Hvis vi ser på kulturarvsområdet, gør noget lignende sig gældende. Her er museerne og arkiverne afhængige af de mange frivillige i museumsforeninger, lokalarkiver og historiske foreninger, der er med til at gøre kulturarven tilgængelig for et stort antal mennesker.

Og endelig er de lokale kulturhuse fyldt med frivillige, der faciliterer kulturen, ligesom de frivillige lokale radio- og TV-stationer er

Fortsættes på bagsiden

Fra driftsansvarlig til venneforening

Museumsforeningen i det gamle Ringkøbing Amt fandt det påfaldende, at der i et land med mange landsorganisationer ikke var en organisation, der kunne være fælles talerør og synliggøre det store frivillige arbejde, som præsteres af museumsforeninger landet over. Derfor blev der i 2003 taget et initiativ til en stiftende generalforsamling. Nu har sammenslutningen 70 medlemsforeninger med ca. 35 - 40.000 medlemmer.

Side 4

Blandt guder og teaterforeningsfolk

Danmarks Teaterforeningers årlige seminar har de seneste år udviklet sig til én stor salgsmesse, hvor turneteatrene præsenterer deres nye forestillinger på alle forhåndenværende store og små scener, mens tidligere års faglige seminarer og opførelser af udvalgte forestillinger er skubbet ud. Der er simpelthen hverken tid eller plads!

Side 7

Kulturelle og sociale mødesteder

Kulturhusene i Danmarks medlemmer spænder vidt - fra de mindre, frivilligt drevne huse i landdistrikterne til de største, kommunale enheder i storbyerne. Fælles for dem er, at de både formidler kunst og kultur på højt niveau og samtidig faciliterer lokale igangsættere med fysiske rammer og nødvendig viden.

Side 9

Om at deltage i kulturelt arbejde - sådan ganske frivilligt

Sammenslutningen af Danske filmklubber er en paraplyorganisation for alle filmklubber i Danmark. Den servicerer klubberne ved at lave aftale om leje med udlejerne og skaffe klubberne oplysninger om hvilke film, de kan leje. De udgiver et årligt katalog, som er nødvendigt for filmklubberne når de skal sammensætte deres programmer.

Side 12

Leder

Hans Rostholm

formand,
kulturellesamraad
@kulturellesamraad.dk

Det Frivillige Kulturelle Foreningsnetværk

Kulturelle Samråd i Danmark intensivere-
de i 2013 sit samarbejde med en række
landsforeninger på det frivillige kultu-
relle område ud fra den betragtning, at
hvis området skulle stå stærkere, måtte
vores samarbejde omfatte andet end
blot en fælles tiltag i forbindelse med di-
verse høringssvar. Derfor tog Kulturelle
Samråd i Danmark i foråret initiativet til
at skabe et netværk af landsorganisatio-
ner på det frivillige kulturelle område,
og på et møde i april blev Det Frivillige
Kulturelle Foreningsnetværk dannet.

Man skaber dog ikke med et slag et
tættere samarbejde mellem 10 selvstændige landsforeninger. For
selv om vi alle agerer inden for det samme felt (det frivillige kulturel-
le), varetager vi hver vores område i kulturlivet. Derfor er der endnu
behov for mange samtaler og møder om, hvor vi skal bevæge os hen
og i hvilken form. Og naturligvis er vi også til en vis grad afhængige
af, om der kommer penge til netværkssamarbejdet.

Der er ingen tvivl om, at vi alle deler nogle fælles ønsker, som
f.eks. at styrke områdets synlighed over for politikerne – lokale som
nationale, at tilvejebringe viden, dokumentation og statistikker, der
viser, hvem de kulturelt frivillige er samt at gøre opmærksom på,
hvilken rolle det frivillige kulturelle område spiller for kunsten og
kulturen i samfundet.

Der er stadig landsforeninger, der endnu ikke
er med, og det bliver næste års opgave, at få dem
med i fællesskabet, ligesom afdækningen af hvilke
områder, vi kan samarbejde om, også skal drøftes
i 2014 planerne.

I dette nummer af Kultur.dk præsenteres net-
værkets organisationer. Derudover har vi valgt
også at bringe enkelte historier fra organisationer-
nes lokale medlemmer.

Kulturkonferencen 2013

Kulturkonferencen 2013 løb af stabelen i sep-
tember i Hanstholm i Thisted Kommune. Det var
denne gang lykkedes for landsforeningen at få
Kulturminister Marianne Jelved til at deltage med
et oplæg. Efterfølgende var der mulighed for at
stille spørgsmål til ministeren, og her undgik hun
ikke det "ømtålelige emne økonomi". Hun blev
gjort opmærksom på den forskel, der er mellem
fritidsområderne, hvor mulighederne for at få
støtte til voksne, der går på aftenskole er lovfæ-
stet, hvorimod voksne, der er frivillige i kulturelle
aktiviteter i foreninger ikke er dækket af nogen
lov og derfor har meget forskellige forhold rundt
om i kommunerne. Ydermere blev hun spurgt om,
hvorfor der ikke gives midler til indsamling af vi-
den, dokumentation og forskning på det frivillige
voksenkulturelle område, når folkeoplysningen og

Deltagere i Kulturkonferencen 2013

ungdomsområdet for nylig har fået et Videnscenter, ligesom idrætten blandt andet har et analyseinstitut.

Endelig blevet hun gjort opmærksom på, at det frivillige kulturelle område også er lukket ude af "det gode selskab", når det drejer sig om Tips- og lottoloven, og at Kulturelle Samråd i Danmark mener, at der ligger historiske årsager bag denne fordeling, som ikke har været til debat gennem de senere år. Ministeren svarede ikke umiddelbart på spørgsmålene, men bad Kulturelle Samråd i Danmark om en skriftlig henvendelse, som hun lovede at se på i nærmeste fremtid.

Svaret fra ministeren er nu kommet, og det giver kun anledning til en lille optimisme.

Ministeren mener, at det er op til kommunerne selv, om de - med folkeoplysningsloven i hånd - vælger at støtte det frivillige kulturelle område. Det skulle i så fald ske over lovens § 16 ifølge hvilken, man kan støtte idébestemt og samfundsendagerende foreningsarbejde for personer over 25 år. Man kan dog undre sig over, at voksne aften-skoledeltagere er omfattet af en "skal"-lov, mens voksne foreningsaktive fortsat må leve med en "kan"-lov.

Hvad angår vidensindsamling og statistik, mener Kulturministeren, at det frivillige kulturelle område umiddelbart er dækket af den eksisterende generelle kultur- og frivillighedsstatistik på området. Men disse statistikker viser f.eks. ikke det frivillige kulturelle områdets

samfundsmæssige og menneskelige betydning. Det, mener vi, imidlertid er en nødvendig viden at have i forhold til det fokus, der i øjeblikket er på civilsamfund og frivillighed, og der bør derfor gives midler til forskning på området.

Vort sidste spørgsmål var, om ministeren op til revisionen af Tips- og lottoloven i 2014 vil se på, om den nuværende fordeling bør ændres, så også det frivillige kulturelle voksenforeningsområde kommer i betragtning. Hertil svarede hun, at der rigtig nok ligger historiske årsager til grund for fordelingen, og at hun ved en evt. lovrevision vil lade Kulturelle Samråd i Danmarks synspunkter indgå i de samlede overvejelser.

Fra driftsansvarlig til venneforening

SAMMENSLUTNINGEN AF MUSEUMSFORENINGER I DANMARK

Jens Olufsen
formand for Sammenslutningen
af Museumsforeninger
i Danmark
j.olufsen@email.dk
www.sammus.dk

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark er en landsdækkende interesseorganisation for foreninger, der driver eller støtter museer. Dens formål er at styrke og udvikle det folkelige engagement i museumsarbejdet til gavn for museerne og at synliggøre de betydelige folkelige kræfter bag de danske museer. Sammenslutningen ønsker også at sikre museumsforeningerne indflydelse på den aktuelle og fremtidige kulturpolitik og at sikre, at der er et inspirerende samarbejde mellem museumsforeninger i ind- og udland.

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark blev stiftet i maj 2003 på initiativ af museumsforeninger i det gamle Ringkøbing Amt, som igennem en årrække har haft et tæt samarbejde. Vi fandt det påfaldende, at der i et land med mange landsorganisationer ikke var en organisation, der kunne være fælles talerør og synliggøre det store frivillige arbejde, som præsteres af museumsforeninger landet over. Derfor blev der taget et initiativ til en stiftende generalforsamling, hvor godt 20 museumsforeninger var repræsenteret. Alle tilsluttede sig initiativet, hvorved sammenslutningen blev stiftet.

Lokale foreningsmuseer

Mange museumsforeninger er mere end 100 år gamle. De blev stiftet i de danske købstæder med det formål at skabe et lokalt museum. Det lykkedes de fleste steder med stor lokal opbakning. Foreningerne drev disse museer i mange år. Senere fik vi en museumslov, som gav mulighed for statsstøtte, hvis man ansatte en faglig uddannet leder, men dette forudsatte også øget kommunal støtte. Dette blev dog bevilget de fleste steder, og det betød, at museerne fik et betydeligt kvalitetsløft og fik statsanerkendelse. Da der var flest, var der mere end 140 statsanerkendte museer i hele landet.

Museumsforeningerne fik fortsat stor indflydelse på driften af disse museer, idet de sad på bestyrelsesarbejdet og dermed på det overordnede ansvar for museernes drift. Efterhånden blev de fleste museer dog til selvejende institutioner, men museumsforeningerne beholdt fortsat en ledende rolle i bestyrelserne.

Fra ledende rolle til venne- og støtteforening

Sammenslutningen af Museumsforeninger har i dag 70 medlemsforeninger med ca. 35-40.000 medlemmer. Som følge af museumsfusioner er antallet af statsanerkendte museer dog efter kommunalreformen i 2007 reduceret til mindre end 100, hvilket har betydet, at museumsforeningernes rolle i bestyrelsesarbejdet er blevet stærkt reduceret.

Museumsforeningernes rolle har således ændret sig fra at være driftsansvarlige foreninger til at være venne- og støtteforeninger. Det er og har været en udfordrende proces for mange foreninger. Det har medført konflikter, men i langt de fleste tilfælde har foreningerne tilpasset sig den nye virkelighed, hvis overordnede mål er at skabe bedre museer.

Foreningerne lever således videre som venne- og støtteforeninger for museumsafdelinger. Erfaringerne viser, at det går ganske godt de fleste steder. Der ydes et bredt funderet stykke frivilligt arbejde, der er uundværligt for de fleste museer.

Samarbejde og vidensdeling

Sammenslutningen af Museumsforeninger organiserer alle former for museumsforeninger: Foreninger, der støtter kunstmuseer, kulturhistoriske og naturhistoriske museer, offentligt støttede museer og privat- eller foreningsdrevne museer. Alle kan være med. Medlemsforeningerne spænder fra foreninger med ca. 100 medlemmer til foreninger med mere end 1.500 medlemmer. Der er medlemmer i alle dele af landet.

Sammenslutningen har et meget tæt samarbejde med Organisationen Danske Museer (ODM), som er museernes brancheorganisation. Der udveksles synspunkter og afstemmes holdninger. Der er endvidere gode forbindelser til såvel Kulturministeriet som Kulturstyrelsen.

Fortsættes side 6

Fra lukningstruet til livskraftig museumsforening

John Holmer

formand for Museumsforening
Sydsjælland og Møn samt
bestyrelsesmedlem i landsledel-
sen for S sammenslutningen af
Museumsforeninger i Danmark.
john@holmer-as.dk

Ved kommunesammenlægningerne i 2007 fusionerede de fire statsanerkendte museer i (Ny) Vordingborg Kommune til Museerne Vordingborg. Man valgte også at lade museumsforeningerne fusionere, men det gik ikke glat. Formænd og bestyrelser havde svært ved at finde "melodien", og generalforsamlingerne var præget af manglende enighed om opgaver og relationerne til det nye stor-museum.

Efter fusioneringen fortsatte man i det gamle spor, hvor medlemmernes kontingenter ubeskåret gik til museet, og hvor Staten fordoblede det modtagne beløb. Foreningens medlemsadministration skete på museet og

formidlingsarbejdet over for medlemmerne bestod primært af gratis adgang til museerne, arrangementer én til to gange om året samt udgivelse af en gratis årbog. Vedtægtsmæssigt var museumsforeningen stadig knyttet til museet ved at have tre faste pladser i dets nye bestyrelse, men det menige medlem fik ikke nogen tæt tilknytning til det nye stormuseum.

Loyalitet trods forandringen

I længden blev denne ordening ikke acceptabel for de frivillige, og meget snart opstod støtte- og venneforeninger omkring de enkelte statsanerkendte museer (afdelinger). Ejendommeligt nok vedblev de fleste dog at forblive medlemmer af den fusionerede museumsforening og indbetalte kontingent ved siden af kontingentet til støtteforeningen.

Med Museumsudredningen og udgivelse af Lars Liebst-betænkningen om professionalisering af ledelse på landets kulturinstitutioner har man senere kunnet forstå, at man i museumsbestyrelsen tidligt har overvejet at nedlægge den fusionerede museumsforening. Af en Rambøll-rapport efter et kommunalt seminar om den fremtidige struktur på det kulturhistoriske område, som undertegnede tilfældigt kom i besiddelse af, er museumsforeningen overhovedet ikke nævnt, medens støtte- og venneforeninger indgår som brikker i driften af det nye stormuseum. Med det aktivitetsniveau, der nu var anlagt i foreningen og med udsigt til, at museet fik øget sin statslige bevilling uafhængig af medlemmernes indbetalte kontingenter, havde museumsforeningen fået en svindende betydning for museets drift. Kontingentindbetalingerne lå på omkring 80.000 kr. om året, og administration af museumsforeningen kostede tæt på en halv medarbejder, hvilket ville sige, at administrationen af kontingentstøtten kostede museet mere end summen af de kontingenter, der kom ind. Og en forvarsel om eventuel lukning kom, da et flertal i bestyrelsen udmeldte foreningen af S sammenslutningen af Museumsforeninger, SAMMUS.

De frivillige sættes på porten

På det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen i foråret 2011 blev det meddelt, at man allerede i den gamle bestyrelse havde besluttet at fjerne de frivillige fra "den professionelle" bestyrelse. De frivillige måtte desuden overtage administration og opkrævning af medlemskontingentet, og adskillelsen mellem museet og disse var hermed fuldført. Efter grundig omtanke besluttede jeg, som ny formand, at acceptere situationen fremfor at bekæmpe vedtagelsen politisk. Der blev meldt en ny strategi ud om, at vi ville revitalisere foreningen, og vi insisterede på at fastholde samarbejdet med museet under andre former - hvilket er lykkedes. Jeg fik fuld opbakning til denne strategi fra den nye bestyrelse, og senere accept af generalforsamlingen.

En vigtig beslutning var - meget naturligt efter omstændighederne - at ændre foreningens økonomiske støtte til museet. Vores kontingentkroner er meget mere værd for museet, hvis de bliver brugt til medlemsaktiviteter - især over for nye potentielle medlemmer og befolkningen i øvrigt - nemlig til at fremme kendskabet til museet, til egnens og til nationens kulturarv.

Nye tider, nye muligheder

Museumsforening Sydsjælland og Møn er i dag en selvstændig forening uden for museet med nu over 1.000 medlemmer. 3-400 nye medlemmer er kommet til de sidste tre år. Vi opkræver kontingent via PBS og havde sidste år en aktivitetsomsætning på ca. 225.000 kr. Foreningen udgiver to elektroniske nyhedsbreve om måneden med oplysning om vores egne aktiviteter, men også om, hvad der fagligt sker på museet, og om de

Fortsættes side 6

► Fra driftsansvarlig til venneforening...

forts. fra side 4

► Fra lunkningstruet...

forts. fra side 5

SAMMENSLUTNINGEN AF MUSEUMSFORENINGER I DANMARK

Sammenslutningen er blevet officiel høringspart i museumsanliggender og er blevet født medlem af et nyt rådgivende organ på museumsområdet, som er blevet lovfæstet i museumsloven. Internationalt er sammenslutningen medlem af World Federation of Friends of Museums, WFFM. I 2011 arrangerede sammenslutningen årsmøde i WFFM på Nationalmuseet i København. Der er desuden meget tætte forbindelser til Det Norske Forbund af Museumsvenner. Sammenslutningen har bidraget til initiativet vedrørende skabelse af det Frivillige Kulturelle Foreningsnetværk, der har til formål at synliggøre det frivillige kulturelle arbejde for det politiske Danmark og at skabe et rum for samarbejde og vidensdeling.

**Sammenslutningen af
Museumsforeninger i Danmark**
Formand: Jens Olufsen
www.sammus.dk

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark drives af bestyrelsen og økonomisk af medlemskontingentet. Der ydes ikke honorar til bestyrelsen - kun befodringsgodtgørelse.

Sammenslutningen udgiver et elektronisk nyhedsbrev efter behov samt afholder årsmøde og en årlig temadag.

aktiviteter, de lokale støtteforeninger gennemfører. Vi lægger vægt på, at nyhedsbrevet er enkelt og med mange gode billeder

Tre til fire gange om året har vi et koordinerende møde med museets direktør og ledelse. Det er gode positive møder. Foreningen gennemfører derudover et arrangement om måneden i form af foredrag, ekskursioner, heldags forårstur med bus og ditto sensommerflugt.

Nye aktiviteter – nye frivillige

Foreningen arbejder hårdt på at udgive et kulturhistorisk tidsskrift *KulturArv* tre til fire gange om året. Første nummer er udkommet, og nummer to er undervejs. Vi får en begrænset distributionsstøtte fra Kulturstyrelsen til dette projekt.

Vi arbejder også på at oprette et De Frivilliges Akademi for at kunne videregive "værktøjer" til brug i det frivillige arbejde på museerne samt synliggøre vigtige regler for frivillige i samarbejdet med de professionelle. På baggrund af et nyt bestyrelsesmedlem, som er tidligere museumsleder og dr.phil. emeritus, har vi påtaget os registreringsarbejde – i samarbejde med museet – på områder, hvor museet ikke har ressourcer.

I november 2013 gennemførte foreningen et symposium om Køng Fabrikker (nu Køng Museum), som producerede hørtekstiler. Vi forsøger at samle relevant ny viden som supplement til allerede opnåede forskningsresultater. Målet er at danne en vidensbank, en offentlig og fælles platform på internettet om Køng Fabrikkerne fra dets start i slutningen af 1700-tallet til 1923. Afholdelse af symposier er et nyt felt, foreningen vil dyrke de kommende år. Også dette sker i samarbejde med museet.

På foreningens årsfest bliver årets arrangementer vist i revy på storskærm, og Årets Museumpris uddeles. Den gives for en særlig frivillig indsats på det kulturhistoriske område. I år blev prisen givet til Det Rullende Hørværksted, som fik kr. 10.000 kr. Værkstedet er landskendt for sine aktiviteter, og det styres af et ægtepar på 82 og 75 år!

Vi opfatter os først og fremmest som aktører i formidling af kulturhistorien. Det er på dette område, vi som frivillige – i den kulturbærende alder – har særlige forudsætninger.

Blandt guder og teaterforeningsfolk

DANMARKS TEATERFORENINGER

Foto: Søren Kløft

Carsten Jensen
Teateravisen.dk
red@teateravisen.dk

Danmarks Teaterforeninger (DT) afholder hvert år et tre dages seminar, som primært består af teatrenes præsentationer af kommende forestillinger nøje overvåget af indkøbslystne teaterforeningsfolk og med aftaler og kontrakter i kølvandet. Men der er også tid til socialt samvær og uddeling af priser.

udvalgte forestillinger er skubbet ud. Der er simpelthen hverken tid eller plads.

Dog blev årets DT-seminar i Odense 15.-17. november 2013 afsluttet med en debat søndag formiddag, hvor teaterfolk, kulturpolitikere og meningsdannere snakkede om teatres rolle og fremtid og selvfølgelig ikke mindst teaterforeningernes betydning som kulturbærere - i landets udkant, vandkant, forkant, bagkant og midt i, som det var formuleret i programmet.

Men det primære for det årlige seminar drejer sig om den kommende sæsons turneteaterforestillinger og indgåelse af aftaler. Der handles for mange millioner kroner under selve weekenden og i dagene efter seminaret, og der er hektisk aktivitet blandt repræsentanter for de lokale teaterforeninger, fordi så mange vigtige beslutninger om repertoiret skal tages her og nu, så man ikke risikerer at komme bagest i køen til de bedste forestillinger.

480 deltagere

Derfor er næsten alle landets teaterforeninger normalt at finde på denne årets store firmaskovtur for turneteater. I år var 57 af de 64 lokale teaterforeninger repræsenteret - med omkring 300 deltagere.

Det årlige DT-seminar har fokus på voksenteater og i nogen grad på familieteater, mens børneteater (indkøb) er forvist til andre salgskanaler såsom den store april-festival og Horsens-festivalen.

Men der var dog som vanligt flere børneteaterproducenter at finde på standene i år, hvor 80 teatre var tilmeldt - og hvor ca. 30 af dem også producerer børne-, ungdoms- og familieforestillinger.

Udover teaterproducenter og teateraftagere - herunder også enkelte kulturhuse og andre spillesteder - havde seminaret også deltagelse af repræsentanter fra kulturelle organisationer, billetbureauer og en enkelt kommune (Vesthimmerland). Derudover var der inviterede gæster fra 'værtsskommunen' Odense.

Dermed nåede årets DT-seminar, som i øvrigt blev afviklet i Odense Koncerthus, op på omkring 480 deltagere - en anelse mere end sidste

år i Flensborg og noget mindre end rekorddeltagelsen i Helsingør i 2011 med ca. 510 deltagere.

Årets priser

Et af seminarets højdepunkter er, når årets priser uddeles i forbindelse med lørdagens festaften.

Udover æren var den mere håndgribelige hyldest et glaskunstværk af Peter Stuhr - produceret på Hebsgaard Glaskunst, der også laver Reumertprisen.

Årets Turneteaterforestilling blev Landsteatrets *Små grå løgne*, mens Årets Turneteaterskuespiller

Fortsættes på side 8

Teater i hele landet

Danmarks Teaterforeninger (DT) blev etableret i 1967 og er landsorganisation for 64 lokalt forankrede publikumsorganisationer.

Disse lokale publikumsorganisationer, som består af frivillige, er i daglig tale kendt som de lokale teaterforeninger, og de er geografisk fordelt ud over hele landet.

De lokale teaterforeninger arrangerer årligt ca. 1500 teaterforestillinger og formidler årligt omkring 330.000 teaterbilletter. Det er teaterforeningernes opgave at vise et bredt udsnit af professionelt turnéteater. Dette formål nås ikke gennem et centralt fastlagt repertoire, men gennem den lokale forenings suveræne repertoirevalg. Den lokale forening er opstået på baggrund af lokale behov, og den lokale forenings bestyrelse har derfor det bedste kendskab til, hvad der skal være på repertoiret.

DTs formand: Lars Salling
www.dk-teaterforeninger.dk

► Blandt guder og...

forts. fra side 7

DANMARKS TEATERFORENINGER

blev Jesper Lohmann - der ikke mindst har huseret i teaterforeningerne med Folketeatrets *Mens vi venter på Godot* og også har været på turne med Cafe Livas *Sange fra en fribytter*.

Hædersprisen gik i år til koreografen og balletmesteren Peter Schaufuss med begrundelsen, at han som den eneste laver de store og nu også klassiske balletforestillinger, som et stort publikum gerne vil have.

Børneteaterprisen

I år gik børneteaterprisen så til et teater, der i høj grad er kendt for sine voksenforestillinger, men altså også laver turneforestillinger til familieteaterpublikummet. Og det gælder bestemt *Valhalla - balladen om Balder* (for de 6-årige og op), der er baseret på Peter Madsens og Henning Kures tegneserier om de nordiske guder, og som har været rundt til mange teaterforeninger, inden den fik en afsluttende spilleperiode i efteråret 2013 på Folketeatret i København.

Arrangørpris til TEMA

Tilbage er lige at nævne, at teaterproducenternes modpris, der efter initiativ fra Teater V blev lanceret første gang ved seminaret i Helsingør i 2011, i år gik til TEMA fra Baltoppen i Ballerup, der i mange år har haft familien Sørensen som organisatorisk omdrejningspunkt, og det var da også Kirsten Sørensen, der entrede scenen for at modtage prisen, som er en gratis forestilling, sponsoreret af teaterproducenterne.

I sin takketale var hun i øvrigt så venlig at gøre opmærksom på børneteatret, som TEMA altid har helliget en stor indsats - og hun fortalte, at TEMA i denne sæson trækker hele 4.000 børn i teatret.

(Artiklen er en forkortet udgave af artiklen *Blandt guder og teaterforeningsfolk bragt i teateravisen.dk den 18. november 2013*).

Kulturelle og sociale mødesteder

KULTURHUSENE I DANMARK

Søren Søeborg Ohlsen

sekretariatsleder i
Kulturhusene i Danmark
soren@kulturhusene.dk
www.kulturhusene.dk

Kulturhusene i Danmark er en landsdækkende kulturpolitisk forening, der repræsenterer et bredt spektrum af små og store kultur-, medborger-, aktivitets-, ungdoms- og beboerhuse.

Det er foreningens mål at udbrede kendskabet til kulturhusområdet samt at arbejde for etablering af kulturhuse i hele landet og forbedring af vilkårene for allerede eksisterende huse.

Kulturhusene i Danmark ønsker dermed at bidrage til at styrke det lokalt forankrede, aktiverende kulturliv, de lokale demokrati-bærende fællesskaber og den dynamiske

brobygning imellem civilsamfundet og det offentlige.

Foreningen samarbejder med en lang række relevante organisationer på kulturområdet, og rådgiver og informerer samtidig de offentlige institutioner og myndigheder, der er i berøring med kulturhusene.

Landsforeningen, der har eksisteret siden 1987, tegnes af en bestyrelse bestående af syv medlemmer, mens det daglige arbejde varetages af et sekretariat med base i København. Foreningen modtager driftsstøtte fra Kulturministeriet.

Medlemmer

Kulturhusene i Danmarks medlemmer spænder vidt – fra de mindre, frivilligt drevne huse i landdistrikterne til de største, kommunale enheder i storbyerne. Fælles for dem er, at de både formidler kunst og kultur på højt niveau og samtidig faciliterer lokale igangsættere med fysiske rammer og nødvendig viden. Kulturhusene danner dermed en tryk og inspirerende ramme om det lokale foreningsliv, de frivillige ildsjæle og upcoming kunstnere samtidig med, at de fungerer som scener for de etablerede kunstnere.

De danske kulturhuse er kulturelle og sociale mødesteder. De er kendetegnet ved deres stærke lokale forankring og deres tætte kontakt til borgerne, hvilket gør dem enestående i dansk kulturliv. Kulturhusene arbejder lokalt for at styrke et inkluderende og mangfoldigt kulturliv, og gennem deres medlemskab af landsforeningen Kulturhusene i Danmark, støtter de den nationale udvikling på området.

Kulturhusene i Danmark tilbyder:

- Synliggørelse af det enkelte kulturhus og vidensdeling medlemmerne imellem
- Rådgivning fra sekretariatet
- Løbende information om relevante kulturelle og politiske aktiviteter
- Repræsentation i forhold til offentlige myndigheder og relevante råd og udvalg samt i nationale og internationale kulturorganisationer
- Adgang til kulturfagligt netværk i både ind- og udland, blandt andet via European Network of Cultural Centres (ENCC)
- Deltagelse i målrettede kurser og konferencer for ledere, medarbejdere og frivillige samt i internationale studieture og medarbejderudvekslingsprogrammer
- Aftale med KODA, specifikt tilpasset kulturhusenes behov og forbeholdt foreningens medlemmer
- Aftale med billetsalgssystemet Place2Book om særlige fordele for medlemmer af Kulturhusene i Danmark
- Samarbejde med Interkulturelt Centers pulje til udvikling af interkulturelle projekter under titlen "Deltagerkunst" - en pulje der primært kan søges af Kulturhusene i Danmarks medlemmer.

LÆS MERE om disse og mange andre medlemsfordele på www.kulturhusene.dk under menuen medlemmer og find os på facebook.

Hvorfor være frivillig – i Karens Minde Kulturhus

KULTURHUSENE I DANMARK

Dorthe Eren

medlem af bestyrelsen i Karens Minde Kulturhusforening, København SV samt af landsbestyrelsen i Kulturhusene i Danmark
dorthe.eren@gmail.com

Frivillighed er det nye "sort", både for mange politikere og organisationer inden for mange forskellige brancher og genrer. Idræt, fritid og det sociale område er topscorerne når det gælder frivillighed. En undersøgelse viser, at henholdsvis 13,2 %, 10,5 % og 10,8 % af en gruppe forespurgte har været frivillige inden for de nævnte sektorer.

Frivillighed har eksisteret i mange år i Danmark. Det er vel nærmest en tradition. Så måske er det alligevel ikke det nye "sort", men italesættes bare som sådan. Men frivilligheden har fået nye klæder. Kommunen og stat taler om den form for frivillighed, hvor frivillige rydder sne eller løser andre kommunale opgaver, fordi kommunen ikke har råd. Det er ikke umiddelbart den frivillighed, jeg vil tale om, for jeg vil i stedet tale om glæderne ved at være frivillig, både for at fortælle om det og for at opfordre til, at flere melder sig under en hvilken som helst fane for at udføre et stykke frivilligt arbejde.

Udvikler kulturhuset

Mit eget konkrete afsæt er, at jeg er frivillig både i mit lokalsamfund og i mere landsdækkende organisationer. Jeg er aktiv i min andelsforening, mit lokale kulturhus og et sted, hvor børn kan have kaniner og heste. Samt flere andre mindre steder.

Mine frivillige aktiviteter giver mig glæde og energi. I vores lokale kulturhus er jeg frivillig på flere planer. Jeg er formand for kulturhusforeningen og på den måde en slags øverste leder. Som formand (og bestyrelsesmedlem) er jeg med i udviklingen af huset, både kulturelt og socialt. Bestyrelsen udvikler - efter generalforsamlingens beslutninger - den kulturelle og sociale profil i huset. Det sker ved at drøfte den både i bestyrelsen og med personalet og ved at åbne mulighederne for, at brugerne kan komme ind i huset og lave et arrangement. Altså et møde mellem forskellige lag af frivillige.

I kulturhuset er vi et korps af frivillige. Vi frivillige løser en række opgaver. Det kan være en bar- eller en entréttjans til en koncert. Det kan være opvask eller anden hjælp til fælles middage om onsdagen. Det kan være plakato-phængning. Eller det kan være så meget andet. Det udvikler sig hele tiden.

Hvorfor gør man det

Hvorfor gør man det så? Hvorfor bruger jeg syv aftener i juli på at holde jazzfestival uden at få en øre for det? Det er der bl.a. følgende grunde til:

- Jeg hører ofte noget musik, jeg ikke før har hørt. På den måde får jeg udvidet min kulturelle horisont. Jeg kan også være heldig at få lov til at hilse på nogle kendte musikere.
- Jeg udfører et arbejde sammen med nogle dejlige mennesker. Jeg lærer både de ansatte i kulturhuset og de andre frivillige bedre at kende. Måske får jeg et nyt perspektiv på verden.
- Mit bidrag gør, at kulturhuset kan holde flere koncerter eller andre kulturarrangementer. Jeg er en del af et større, fælles projekt.
- Jeg kan pudse min glorie en smule!

For en af mine kæpheste er, at man aldrig er frivillig bare for de små børns blå og brune øjnes skyld eller for samfundets skyld. Man er det også for sin egen skyld. Man har en følelse af at bidrage til fællesskabet og give noget. Jeg har selv flere gange forsøgt at trække mig fra bestyrelsen i Børnenes Dyremark, der er en forening, hvor børn kan have en kanin stående og have part i en hest. Men hver gang overtaler børnene mig til at fortsætte: Du må ikke holde op. Vi vil have, at du er her. Du kan være vores konfliktløser osv. Så kan man da ikke lade være med at sole sig i deres venskab.

De nye frivillige

Hvor frivillighedslivet i en del sektorer tidligere har været præget af personer over 50, er der nu en tendens til, at mange unge også tager del i frivillighedslivet. Men unge vælger på en anden måde end før. Det handler meget om, hvilken sag man kaster sig over. Det kan være indsamling til en skole i Afrika den ene måned. Næste gang er det så at redde det lokale bibliotek. Eller det kan være at stable en koncert på benene. Det er nogle af frivillighedens nye klæder.

Udover at glæde os selv, styrker det samfundets sammenhængskraft, hvis flere er frivillige. Sammen kan vi gøre f.eks. vores kulturliv rigere. Rigtigt mange foreninger har brug for flere input og hjælpende hænder.

Gør dig selv og andre glade

Så derfor: Overvej om det ikke er på tide, at du melder dig som frivillig. Hvad enten du bliver besøgsven, deltager i et foredrag i Karens Minde Kulturhus, lukker heste på fold én morgen om ugen eller stiller op til en bestyrelse, vil resultatet være, at du bliver glad, og du gør andre glade.

Karens Minde Kulturhus

Kulturhusene fungerer som brobyggere og skaber sammenhæng mellem individet og fællesskabet, mellem enkeltpersoner og organisationer, mellem civilsamfund og det offentlige."

Peter Ørting,
formand for Kulturhusene i Danmark

"Jeg kunne mærke, at området har brug for et kulturhus som dette. For at få sat hverdagen i perspektiv. Et sted som præsenterer en anden virkelighed, men som alligevel er noget, man kender."

En kulturhusbruger

"Vores kendetegn er, at vi griber nye muligheder. Altid. Sådan er det vi arbejder. Det er sjovt at være en del af et netværk, der arbejder og tænker på samme måde."

Birgit Rømer, Klaverfabrikken

Om at deltage i kulturelt arbejde – sådan ganske frivilligt

SAMMENSLUTNINGEN AF DANSKE FILMKLUBBER

Lonni Gelsdorf
formand for Sammenslutningen af danske filmklubber og formand for Holstebro Filmklub
lg@hogym.dk
www.danskefilmklubber.dk

Nogle mennesker hævder, at de slet ikke kan lade være. De vil blande sig, have indflydelse, være der hvor det sner, gøre en forskel, eller hvad de nu kalder det. Sådan har jeg det også, men det vidste jeg ikke, før jeg kom i en situation, hvor det blev muligt.

I 1971 flyttede jeg fra København til Vestjylland, hvor jeg havde fået et job som gymnasielærer. Da jeg studerede og boede i København, gik jeg meget i biografen, kom på filmmuseet – sammen med en masse mennesker, der var optaget af det samme. Man skulle ikke selv aktivt gøre noget, oplevelserne var der nogle, der havde sørget for.

brændte for projekt filmklub. Vi løftede opgaven i flok og fordelte arbejdet imellem os. Glæden ved det var naturligvis at få set de film, vi alle var så vilde med, og få dem diskuteret og endevendt.

Sammenslutningen af Danske Filmklubber og landsmøderne
Heldigvis blev Holstebro Filmklub meget hurtigt meldt ind i Sammenslutningen af Danske filmklubber, som er en paraplyorganisation for alle filmklubber i Danmark, der primært viser 35mm

Der mangler noget – man må gøre noget

Da jeg flyttede til Vestjylland, fandt jeg ud af, at der slet ikke gik de film, som jeg gerne ville se, i byens to biografer. Der var meget langt mellem snapsene – der var nærmest kun underholdning og action, som dengang hed spænding og drama.

Adskillige andre borgere her i byen havde det ligesom jeg – de savnede de såkaldt "smalle film", der måske også krævede en snak bagefter og måske også en introduktion til filmen. Derfor havde de i 1967 startet en filmklub, der viste film lørdag eftermiddage i biografen og visse hverdagsaftener på en skole. Jeg hørte om klubben, mødte bestyrelsen, og så var jeg med. Det var sjovt og spændende at booke biograftidspunkt, forhandle med direktøren, booke film, lave program og markedsføring, alt hvad der var nødvendigt for at kunne få filmklubben til at fungere. I det første år var jeg kun menigt medlem, så kom jeg ind i bestyrelsen, og i 1972 blev jeg formand. Det har jeg været lige siden.

Hvordan driver man en filmklub

Der er rigtig mange opgaver, man skal finde ud af at løse, når man skal drive sådan et foretagende. Noget af det første svære var at finde ud af at søge kommunal støtte og at finde sponsorer. Der skulle opstilles budgetter, laves regnskab og gøres reklame, sættes plakater op og findes ud af, hvordan man skulle formidle Holstebro Filmklubs fortræffeligheder til så mange som muligt. Heldigvis var jeg ikke alene, men mødte mange mennesker, som sammen med mig

film. De servicerer klubberne ved at lave aftale om leje med udlejerne og skaffe klubberne oplysninger om hvilke film, de kan leje. De udgiver et årligt katalog, som filmklubberne har brug for, når de skal sammensætte deres programmer. Sammenslutningen har også et sekretariat, hvor man sammen med S sammenslutningen af Danske Børnefilmklubber, DABUF, servicerer klubberne ved booking og andet.

Sammenslutningen afholder et årligt landsmøde, hvor folk fra klubberne kan møde hinanden, se film sammen og diskutere fælles problematikker. Det er to-dages møder, hvor man ser mange film og bliver godt inspireret til det videre arbejde, og det var da også efter et sådant landsmøde, at jeg blev medlem af bestyrelsen i sammenslutningen. Senere kom jeg ind i katalogudvalget, som skrev filmomtaler, og endelig i 2012 blev jeg formand.

Netværk, engagement og lyst

Jeg tror, min fortælling er typisk for mange, der arbejder frivilligt i foreninger og organisationer. Man kommer af egen drift, fyldt med interesse og brænder for sagen. Når man så ved, at der ikke er noget, der kommer af sig selv, men at der skal gøres en indsats, hvis man vil noget, så beslutter man sig for at gøre det. Det er interessen, der styrer det – og lønnen er jo, at der sker noget, som man har lyst til at være en del af. Man kan se, at man har været med til at skabe noget, som ikke blot en selv, men forhåbentligt også mange andre har glæde af.

I de mange år, filmklubben har eksisteret, har der ind imellem været hårde tider, hvor tilslutningen har været ringe. Mange andre frivillige faldt fra, ja, nogle mistede interessen eller ville lave noget andet. Men hvis man tror på noget og brænder for det, så fortsætter man og kæmper.

Den historie, som jeg fortæller her, har jeg hørt andre fortælle om andre interesseområder, så jeg tror, det er noget fælles, der driver de frivillige. Det er fornøjeligt og meget opløftende, at noget fungerer og lykkes, noget som man har været med til.

Fra at nyde til at yde – det er det bedste!

Jeg siger tit, at min vej fra København til Vestjylland har været fra at være en nyder af det kulturelle liv til også at være en yder. Og det har kun gjort det at nyde - i dette tilfælde film - endnu bedre. Det har været lærerigt og herligt at være med. Nu er Holstebro jo også en by, hvor kulturen blomstrer – ikke mindst på grund af Odinteatret, som nok er det mest kreative kulturmiljø, jeg kender. Det har været en gave at få lov til at deltage aktivt i kulturlivet her. Selv er jeg ikke udøvende kunstner eller filmmager, men jeg har kunnet bidrage med den ekspertise, som man som mangeårig frivillig har i at få ting til at fungere ved at organisere det ordentligt og sørge for, at det rigtige netværk fungerer.

Sammenslutningen af Danske Filmklubber

Sammenslutningen af Danske Filmklubber, SDF, er interesseorganisation for landets voksenfilmklubber.

Sammenslutningen blev stiftet d. 7. september 1952.

Sammenslutningens formål er at styrke de danske filmklubbers arbejde for at udvide kendskabet til og udvikle interessen for filmen som kommunikationsmiddel og som kunstart.

Det er SDFs opgave at repræsentere filmklubberne som en samlet forbrugerkreds over for myndighederne og organisationer.

Frivillige

En filmklub er et non-kommercielt foretagende, hvor der forevises kvalitetsfilm, og hvor interessen for filmen som kunstart søges udbredt. Det er svært at definere, hvad film af høj kvalitet er. Alligevel er filmklubberne nødt til at foretage en udvælgelse blandt de film, der er i dansk distribution. De lokale filmklubber er alle foreningsdrevne af frivillige som står for valg af film, sammensætning af program, visning, medlemsrekruttering, annoncering m.v.

Ytringsfriheden og det lokale demokrati skal styrkes

SAMMENSLUTNINGEN AF LOKALE RADIO- OG TV-STATIONER I DANMARK

Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark, SLRTV, er landsorganisation for de ikke-kommercielle radio- og TV-stationer. SLRTV blev stiftet i 1984 i Aalborg, hvor vi stadig har sekretariat. SLRTV organiserer knap 100 ikke-kommercielle radio- og TV-stationer og er således både ældst og størst på området.

Gitte Thomsen

sekretariatet, Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark

slrtv@slrtv.dk
www.slrtv.dk

SLRTVs formål er at samle lokale, regionale og landsdækkende radio- og TV-stationer ud fra ønsket om at styrke den folkelige debat, oplysningen og samfundsenkagementet. Landsorganisationen arbejder ligeledes for at sikre de bedst mulige vilkår for drift af de tilknyttede radio- og tv-stationer i Danmark. Det laves altså ikke radio og TV ud fra profitmotiver, men ud fra det formål at styrke ytringsfriheden og mangfoldigheden i de lokale, regionale og landsdækkende radio- og TV-stationer. Derfor er SLRTV også medlem af Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Paraplyen SAML

SLRTV er medlem af og var medstifter af paraplyorganisationen SAML, Sammenslutningen Af Medier i Lokalsamfundet. Paraplyen blev stiftet i 2005 og har i alt 5 medlemmer. Foruden SLRTV er det Foreningen for Fagbevægelsens Elektroniske Medier, FAEM, IASTAR-Danmark, Lokal TV- og Værkstedsammenslutningen, LTVS, og Demokratiske Lokalstationer, DLS. De er alle interesseorganisationer for de ikke-kommercielle medier. SAMLs sekretariatsfunktion varetages af SLRTVs sekretariat, og tilsammen organiserer SAML ca. 150 af de ikke-kommercielle medier. Sekretariatsfunktionen varetages af en fastansat sekretariatsleder i tæt samarbejde med bestyrelserne, som alle er frivillige og ulønnede.

SAML skal koordinere aktiviteterne blandt de deltagende landsorganisationer ud fra ønsket om at styrke de ikke-kommercielle lokale elektroniske mediers vilkår bedst muligt. Det vil sige, at sammenslutningen skal styrke

- ytringsfriheden og det lokale demokrati
- public service og public access i det lokale område
- mangfoldigheden af omtalte medier
- det demokratiskabende og folkeoplysende

Både SLRTV og SAML er høringsberettigede over for Kulturministe-

riet, under hvis ressort vi hører. Langt de fleste af SLRTVs aktiviteter inklusive hørings svar sker i SAMLs navn. Det giver bedst mening overfor det politiske system samt embedsværket.

Tilskud

Hverken SLRTV eller SAML modtager noget tilskud fra det offentlige, men vi har gennem flere år arbejdet på at blive optaget på Kulturministeriets Tipsaktstykke, således at vi - i lighed med en del andre kulturelle landsforeninger - vil kunne modtage et driftstilskud. Indtil videre er dette ikke lykkedes, men der arbejdes på sagen.

Til gengæld modtager de enkelte radio- og TV-stationer driftstilskud fra Kulturministeriet. I alt er der afsat 45,3 mio. kr. af licensmidlerne til de ikke-kommercielle medier. Dette er dog langt fra nok til at dække behovet, så et af de mål, SLRTV har, er at få denne pulje op til mindst 100 mio. kr. årligt. Heller ikke det er kronet med held, endnu.

Ny ordning fører til reduktion

Lige for tiden er vi optaget af den såkaldte nyordning for de ikke-kommercielle medier. Der har i en årrække været et behov for at få strammet op på tilskudsreglerne på området, idet skiftende kulturministre har indrettet lovgivningen til fordel for de kommercielle medier. Det har givet en række utilsigtede uheldigheder for de ikke-kommercielle medier.

Det er lykkedes for SLRTV/SAML at sætte nogle kraftige aftryk på den nye ordning, dog ikke så

mange, som vi havde håbet, idet der nu er politisk flertal for en kraftig reduktion i antallet af sendetilladelser. I første omgang for TV-stationer, hvis sendetilladelser udløber med udgangen af 2013.

Vi har derfor i samarbejde med brugerne, det vil sige Samarbejdsforum for Danske Lytter- og Seerorganisationer, SLS, taget initiativ til en mediepolitisk konference i starten af oktober, hvor bl.a. de mediepolitiske ordførere har en mulighed for at orientere de berørte stationer om deres tanker, visioner og håb for området. Kulturstyrelsens sekretariat for medier, der er den instans, hvorunder de lokale medier hører, deltager ligeledes for at orientere om, hvorledes nyordningen skal udmøntes i virkeligheden.

Nye indsatser

SLRTV/SAML har gennem de senere år brugt megen energi på politisk lobbyarbejde for at få forbedringer igennem for vores medlem-

mer. Det er lykket os at få politikerne til at bevilge midler øremærket til en fælles internetportal for samtlige ikke-kommercielle radiostationer. Og det er ligeledes lykkedes for os at få afsat midler til uddannelse af medarbejderne - ansatte såvel som frivillige - på de ikke-kommercielle stationer. SLRTV har tidligere med tilskud fra licensmidlerne drevet en mobil medieskole. Det er vores mål at reetablere denne medieskole, nu i SAMLS navn og med hjælp fra de midler, der pt. er afsat. Dette og etableringen af den fælles internetportal vil være de største indsatsområder henover efterår og vinter 2013-2014.

Frivillige digitaliserer kulturarven

SAMMENSLUTNINGEN AF LOKALARKIVER

Sammenslutningen af lokalarkiver, SLA, har siden 1949 samlet langt de fleste lokalarkiver i Danmark i fælles bestræbelser på at højne kvaliteten i arbejdet med bevaring af vor fælles kulturarv. SLA har i dag næsten 500 medlemmer, hvoraf de fleste er frivillige, og sammenslutningen varetager medlemmernes interesser over for andre interesseorganisationer og over for Statens Arkiver og Kulturministeriet. SLA udøver desuden konsulentvirksomhed, udbyder faglige kurser for medlemsarkiverne og andre interesserede samt står bag udviklingen af registreringsprogrammet Arkibas.

■ Sammenslutningen af lokalarkiver

sla@lokalarkiver.dk
www.sla.dk

Man regner lokalarkivbevægelsens begyndelse fra oprettelsen af Faaborg Byhistoriske Arkiv den 11. juni 1937. Det var landets første egentlige lokalhistoriske arkivinstitution, selv om der før det tidspunkt var oprettet enkelte arkiver og samlinger andre steder. Den første arkivleder, Hans Brandt, gik med stor idealisme ind i arbejdet med at opbygge købstadsarkivet og brugte derudover megen tid på at udbrede tankerne omkring byhistorisk arkivarbejde.

Ideen bed sig fast andre steder, og i slutningen af 1940'erne var der oprettet byhistoriske arkiver i Odder, Rudkøbing, Ebeltoft, Viborg, Haderslev, Køge og Nakskov. Det skabte basis for at etablere en landsdækkende organisation, og den 22. oktober 1949 gik foreløbigt fem arkiver sammen om at oprette Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver (SLA).

Kommunesammenlægningen gav flere medlemmer

Den nye landsorganisation voksede kun langsomt gennem 1950'erne og 1960'erne. I 1955 var medlemsantallet på 16, og i 1963 var der 33 medlemsarkiver. Kommunesammenlægningerne omkring 1970 skabte imidlertid grobund for en opløstning, og i mange af de sammenlagte kommuner blev der oprettet lokalarkiver, der skulle tage sig af indsamlingen af arkivalier i de nu forhenværende sognekommuner. Mange frygtede, at lokalsamfundets historie og kultur ellers ville gå tabt. Den store vækst i antallet af lokalarkiver smittede naturligt også på SLA, som ved indgangen til 1980'erne havde næsten 300 medlemmer.

Fælles standart for registrering

En af SLAs store opgaver i 1980'erne og 1990'erne blev at udvikle fælles standarder for registrering, sådan at alle arkiver fulgte samme principper, når de registrerede deres samlinger. Det er en opgave, som i dag i det store og hele er lykkedes, og som har haft stor betydning for arkivernes formidling til brugerne. Registreringen foregik i starten

manuelt på papir, men i slutningen af 1980'erne blev der taget et stort teknologisk skridt frem, da SLA udviklede EDB-registreringsprogrammet Arkibas. Programmet blev gradvis taget i brug af lokalarkiverne, og udviklingen nåede sin foreløbige kulmination i slutningen af 1990'erne, hvor data fra mere end 200 SLA-arkiver kunne præsenteres i en internetbaseret database (www.danpa.dk) sammen med registreringsdata fra Statens Arkiver, Arbejderbevægelsens Arkiv og Bibliotek, Det kongelige Biblioteks Håndskriftsafdeling m.fl.

Det ny århundrede

Efter år 2000 er der taget endnu et teknologisk stormskridt med lanceringen af Arkibas4, som - i modsætning til forgængerne - er et internetbaseret registreringsprogram, som både kan håndtere arkivalier og digitale billeder. Arkibas4 vil i løbet af få år få en formidlingsoverbygning (www.arkibas.dk), som almindelige brugere kan søge i. I dag er der næsten 500 arkiver, der benytter Arkibas4. Tilslutningen til SLA er vokset fra 1980'erne og frem til i dag. Omfanget af sammenslutningens virke og arbejdsopgaver er også tilsvarende steget, og siden midten af 1990'erne har sammenslutningen haft tilknyttet et sekretariat med ansatte medarbejdere. Da SLA i 1999 holdt 50 års jubilæum, var der 435 ordinære medlemmer, og ved 60 års jubilæet i 2009 var antallet 477 ordinære og 45 ekstraordinære medlemmer. SLA organiserer og servicere nu 531 medlemmer, 485 ordinære og 46 ekstraordinære, og flere er på vej.

Birkerød Lokalhistoriske Arkiv og Museum

Bente Schindel
bs@kulturellesamraad.dk

Der går ikke to minutter, efter jeg er kommet ind af døren til lederen Tormod Hessels kontor i Birkerød Lokalhistoriske Arkiv, før en frivillig stikker næsen ind og spørger, om Tormod ved, hvor Sandbjerghus ligger. Og det ved Tormod naturligvis, for med en alder langt over de 80 år, er Tormod den, der ved mest om Birkerød og omegn.

Birkerød ligger nord for København på vej mod Hillerød ikke langt fra, hvor jeg selv bor, men i løbet af samtalen dukker der mange stednavne op, som jeg aldrig før har hørt om. Små "flækker", der har deres egen historie, der heldigvis bliver bevaret, fordi Tormod og med ham mange andre frivillige brænder for at samle værdifuld viden i form

af skriftlige udsagn, malerier, kort m.v. sammen om stederne.

Demokratiet er på plads

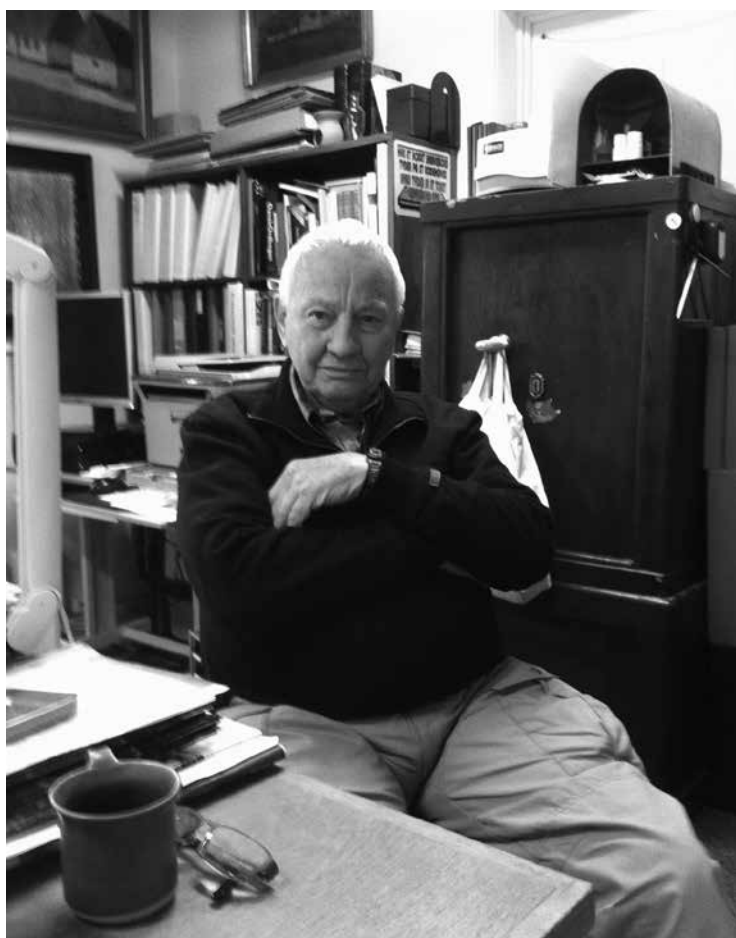
Tormod fortæller, at Birkerød Lokalhistoriske Arkiv er en selvejende institution, men at demokratiet nu alligevel er på plads. Det er nemlig blandt medlemmer af den lokale historiske forening – som Tormod vel at mærke også er formand for – man vælger bestyrelsen for arkivet. Derudover sidder der to kommunalbestyrelsesmedlemmer i arkivets bestyrelse - "når nu vi får de 80.000 kr. om året fra kommunen og låner deres lokaler", som Tormod udtrykker det. De 80.000 kr. er nu hurtigt brugt, når man både skal betale for it, kopimaskiner, forsikringer, betjene kommunalbestyrelsen m.v., alt sammen nødvendige sager for et lokalarkiv. Og så sparer kommunen endda mange penge, fordi de frivillige, der sidder hjemme og kopierer materialer til digital opbevaring og til offentliggørelse på nettet, ofte selv lægger kopimaskiner til. For også Birkerød Lokalhistoriske Arkivs frivillige bidrager til det store projekt, det er at få registreret så meget materiale som muligt og få det lagt på den internetbaserede database, så det kan blive tilgængeligt for os alle. Et uvurderligt arbejde, der ville koste mange penge, hvis man ikke havde frivillige ildsjæle til at påtage sig opgaven.

Atmosfæren skal være i orden

Der er i alt 20 frivillige i lokalarkivet. De kommer som oftest ind fra gaden, og det er for det meste pensionister, der har fået tid til at kaste sig over en interesse, der måske har ligget i dvale i mange

Fortsættes på side 18

Tormod Hessel i sit kontor på Birkerød Lokalhistoriske Arkiv

► Birkerød Lokalhistoriske..

forts. fra side 17

SAMMENSLUTNINGEN AF LOKALARKIVER

år. Det kan være at gå i gang med slægtsforskning, at lave udstillinger, at studere gamle aviser og kort, at skrive en bog om et bestemt emne eller noget helt andet. Og alle føler sig velkomne og indgår i fællesskabet. For som Tormod siger: "Det er vigtigt i min position at være social. Alle skal føle sig velkomne og føle sig som en del af fællesskabet. Og alle skal have en selvvalgt opgave, de brænder for. Atmosfæren skal være i orden".

De frivillige fungerer også som en slags konsulenter for dem, der opsøger arkivet for at få oplysninger. Det kan f.eks. være om informationer i forbindelse med slægtsforskning, hvor man kan få hjælp til at komme videre i sin søgning, eller hvor man skal lede efter oplysninger om en bestemt bygning - som Sandbjerghus - der ikke eksisterer mere.

Der er dog også forbindelse til børn og unge i kommunen, for skolerne bruger lokalarkivet, når børnene skal lære om egnen. Men lærerne har oftest urealistiske ønsker, siger Tormod. De kan f.eks. bede børnene om at lave en opgave om, hvordan Birkerød så ud i 1900-tallet. Men det er et alt for stort emne, så jeg foreslår, at børnene laver en afgrænsning, og jeg hjælper dem med det, så de alligevel får lavet en god opgave.

Videnscentre

Tormod har arbejdet i lokalarkivet siden dets start i 1950, og der har i arkivets levetid været mange forskellige opgaver. I 1960'erne sendte man de arbejdsløse til arkivet for at hjælpe til, og i en periode,

hvor Birkerød havde en lokalradio, lavede Tormod én times ugentlig udsendelse om arkivalierne. Han har også indgået i et projekt, hvor man bød nye borgere velkommen til kommunen ved bl.a. at fortælle dem om egnen og dens historie.

Tormod ser lokalarkiverne som væsentlige videnscentre, som det er vigtigt at vedligeholde og hvis viden, det er vigtigt at få formidlet. Denne formidling bidrager arkivet selv til ved at udgive en lang række bøger - ca. 30 er det blevet til de senere år. Men ikke alle borgere er efter hans mening gearret ind på at tænke på vigtigheden af at bevare lokalhistorien - heller ikke selv om det er ansatte i arkivets hjemkommune. Således har der været problemer med nedrivning af bygninger og fjernelse af gamle mindesmærker, hvor man ikke adviserede arkivet, og hvor artefakterne derfor gik til grunde. Det kan pine Tormod, når sådanne hændelser kommer til hans kendskab. For det er her i arkivet, man kan samle sin lokalhistorie op både som interesseret borger og som forsker. Derfor skal man værne om arkiverne og de frivillige, der gør et kæmpe arbejde for at bevare og formidle vores historie.

Kan man være frivillig, når man får 400 kr. om måneden

LANDSFORENINGEN DANSKE BØRNE- OG UNGDOMSFILMKLUBBER

Joakim

Jakob

■ **Martin & Sofie Samsing,**
forældre
m.samsing@gmail.com
a.s.samsing@gmail.com

Jakob og Joakim på henholdsvis 6 og 9 år, der begge går i Gladsaxe Børnefilmklub, er blevet interviewet om deres oplevelser.

Begge børn fortæller meget detaljeret om filmene, som også er et af samtaleemnerne i skolen i dagene efter en forestilling, og derfor bliver et led i deres sociale aktiviteter.

Jakob på 6 år synes, det er meget sjovt at gå i filmklub - ".for så får jeg også popcorn og vingummier", fortæller han. I Jakobs klasse er der kun tre, der går på det samme filmklubhold. Jakob synes, det er meget spændende at være i biografen uden mor og far, men synes vist også, det er rart, når en ven fra børnehaven har sin mor med, og når han sidder ved siden af en fra sin klasse.

Joakim på 9 år kan godt lide at gå i filmklub. Den sidste film, han så, hed Krokodillebanden, og den var meget spændende. I Joakims klasse er de ti børn, som alle går i filmklub samme dag. Joakim synes, det er fantastisk, når mor og far ikke er med.

Ingen af de to børn vidste, at det er voksne frivillige, der står for filmklubben, men de ved heller ikke, hvad en frivillig er. Da Joakim får fortalt, at det er ligesom en fodboldtræner, protesterer han. Han ved, at træneren får 400 kr. om måneden, og derfor kan han jo ikke være frivillig!

Gladsaxe Børnefilmklub, GBF, er en del af DaBUF. Filmklubben drives af interesserede forældre, som blandt andet vælger filmene, laver sæsonens program og sælger medlemskaber. GBF får støtte fra Gladsaxe Kommune, og filmene vises i Bibliografen i Bagsværd.

**Landsforeningen
Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber**
www.dabuf.dk

Landsforeningen Danske Børne- og Ungdomsfilmklubbers (DaBUF) formål er med film som virkemiddel at:

- udvikle børn og unges livsduelighed i samfundet og forståelse af tilværelsen, lokalt og globalt
- arbejde for børn og unges adgang og kendskab til kvalitativ filmkunst
- lade oplevelse og viden inspirere til socialt og produktivt samvær om film og andre billedmedier
- skabe indsigt i og forståelse for kulturaktiviteter i det danske samfund
- varetage medlemsklubbernes interesser over for offentlige myndigheder, brancheorganisationer m.v.

Frivillige

Medlemmerne i DaBUF er børne- og ungdomsfilmklubber samt institutioner og foreninger, der alle drives af frivillige - oftest interesserede forældre og lærere, som blandt andet vælger filmene, laver sæsonens program og sælger medlemskaber.

Fakta

DaBUF har medlemsklubber i hele Danmark samt på Grønland og i Luxembourg. Ved medlemsopgørelse (foreningsåret 2012-13) var der 57 biografklubber med ca. 51.000 medlemmer og 18 DVD klubber med ca. 1.500 medlemmer.

Et væsentligt element i det lokale kulturliv

SAMMENSLUTNINGEN AF DANSKE KUNSTFORENINGER

Finn Mikkelsen
formand for Sammenslutningen
af Danske Kunstforeninger
fmik@korsoerkunst.dk
www.sdkunst.dk

Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger, SDK, er stiftet i 1944, og er således en knap 70 år gammel paraplyorganisation for 45 kunstforeninger, som dækker det meste af landet, og som alle har adgang for offentligheden. SDKs formål er primært at udbrede kendskabet til bildende kunst via vandrestillinger og anden oplysende virksomhed og dernæst at varetage opgaver af fælles interesse.

Før kommunalreformen i 2007 og før 2005, hvor SDK helt mistede tilskud fra staten med deraf følgende beskæring af aktiviteter, var der ca. 90 medlemsforeninger. Men landsforeningen har tidligere været oppe på et medlemsantal på 130 lokale kunstforeninger.

Sammenslutningen har tidligere modtaget en væsentlig økonomisk støtte fra Kulturministeriet, som også har finansieret et sekretariat, som har stået for administration og distribution.

I årene frem til 1994 modtog SDK sit faste årlige tilskud via finansloven. Det årlige tilskud betød, at kunstforeninger over det ganske land har kunnet vise udstillinger af velestimerede og gode danske kunstnere til en rimelig pris for den udstillende forening. For kunstnerne har det betydet, at de fik en professionel formidling af deres værker samtidig med, at de fik kunstnervederlag efter gældende regler. Med udstillingen fulgte katalog og plakat i professionel udgave, og udstillingen blev transporteret og ophængt af udstillingsteknikere, som forstod at skabe en god ophængning på lokale præmiser. Udstillingen var forsikret, og alle kunne føle sig trygge. Også kunstnerne. Disse udstillinger var med til at skabe og udbygge interessen for kunst og derigennem var de en del af kunstmuseernes forudsætning.

På den måde er kunst blevet formidlet til alle dele af landet – også til de steder, som ellers ville have svært ved at præsentere nutidig kunst. Den mulighed blev fjernet fra SDKs arbejdsgrundlag af Kulturministeriet.

Efter omlægningen i 1994 har vi hvert år skullet søge Kulturministeriet om støtte. En nyordning, som kulturminister Jytte Hilden betegnede som en formsag. Siden etablering af Statens Kunstråd og Fagudvalget for Billedkunst har det vist sig vanskeligt at få statslig støtte.

I 2004 valgte Fagudvalget for Billedkunst at omlægge sin kunststøtte fra formidling til produktion. Dette har betydet, at SDK fra 2005 blev frataget sit tilskud, ligesom sekretariatet blev nedlagt og de tre ansatte afskediget. Dermed sluttede en godt 30 årig ordning for vandrestillinger til kunstforeninger, seminarier og gymnasier.

Kendte kunstnere i hele landet

SDK, der er en anerkendt institution i dansk kulturliv blandt professionelle kunstnere, har eksisteret siden 1944. Sammenslutningen har i alle årene arrangeret vandrestillinger med kunst af høj kvalitet. Udstillingerne præsenterer de på udstillingstidspunktet betydende levende kunstnere som f.eks. Asger Jorn, Henry Heerup, Svend Wiig-Hansen, Per Kirkeby, Dorris Bloom, John Olsen og Vibeke Tøjner. Det er kunstnere, som den enkelte kunstforening ikke kan lave udstillinger med uden organisering fra landsforeningens side. Herudover har SDK lavet udstillinger med yngre og på udstillingstidspunktet mindre kendte kunstnere, men alle professionelle og omfattet af Kunststyrelsens og Akademirådets godkendelse m.h.t. fradragsberettiget køb og sponsoring.

Derudover etablerede SDK indtil ca. 2004 omkring 8-10 nye udstillinger om året og havde til stadighed 10-15 udstillinger på vandring i gennemsnitligt 1½ år. Det hele var styret af et sekretariat for vandrestillinger. Det betød, at der løbende var 10 kunstforeninger, som viste Sammenslutningens vandrestillinger. Et forsigtigt skøn siger, at 75-100.000 mennesker hvert år besøgte disse udstillinger, som var et væsentligt element i det lokale kulturliv.

Urimelig behandling af kunstnere

Siden 2006 har nogle kunstnere accepteret at lade deres udstillinger etablere uden at få kunstnervederlag og uden garanti for salg. Det er ikke en rimelig behandling af kunstnerne. Der er nu som regel 5-6 udstillinger på vandring med SDK. Det er udstillinger, som bestyrelsen kan overkomme at transportere i egne biler, hvilket sætter visse grænser for udstillingernes omfang og værkernes størrelse.

Imidlertid kan en stabil kunstformidling ikke baseres på forhåbninger og midlertidige løsninger, hvorfor der er et klart behov for en mere permanent løsning på finansieringen, som det endnu ikke i væsentligt omfang er lykkedes at få hjælp til fra statslig side. Kunstnervederlaget er det afgørende at få dækket. Der er tale om et kulturministerielt cirkulære, som giver kunstnerne en anstændig økonomisk behandling. Det betyder, at en kunstner får 1 % pr. måned af katalogværdien for at stille sine værker til rådighed. Det er en ordning, som SDK ikke mere er nævnt i.

SDK har adskillige gange søgt udstillingsprojekter i Fagudvalget for billedkunst, men kun ganske få er imødekommet.

Frivillige kræfter

SDKs bestyrelse består af 5 kunstkyndige (ikke kunstfaglige) personer med stor erfaring i etablering af kunstudstillinger. Alle arbejder gratis. De eneste administrationsudgifter vedrører organisering af transport, regnskab og evt. revision samt bestyrelsesmøder. Medlemsforeningerne – som alle består af frivillige - bidrager med et kontingent på 800 kr. og betaler for tiden 4.000 kr. i leje pr. måned for en udstilling - et beløb som er tæt på de enkelte lokalforeningers formåen pr. udstilling. For at skabe opmærksomhed om lokalforeningernes virke har vi de seneste år den 1. lørdag i februar igangsat "Kunstforeningernes dag" med lokale aktiviteter i flere af medlemsforeningerne.

Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger

Formand: Finn Mikkelsen

Se information om de enkelte udstillinger samt årsberetninger og medlemsforeninger m.m. på hjemmesiden www.sdkunst.dk.

Fakta

Medlemmerne samles til årsmøde i en af lokalforeningerne i april-maj måned over en lørdag-søndag, hvor vi beser lokalområdet fra en kunstnerisk vinkel og afholder vores "generalforsamling". Yderligere mødes vi til halvårsmøde i november, som regel på en lørdag i Fredericia, hvor vi drøfter temaer af fælles interesse - ofte på et mere praktisk plan.

Det folkelige bidrag til historieforskningen

DANSK LOKALHISTORISK FORENING

Aase Windeballe

formand for Dansk Lokalhistorisk Forening

aase.windeballe@keef.dk

www.dansklokalhistoriskforening.dk

Dansk Lokalhistorisk Forening (i daglig tale DLF) har til formål at styrke interessen for dansk lokalhistorie, herunder at fremme det folkelige lokalhistoriske arbejde. Til dette formål udgiver foreningen publikationer, afholder kurser og iværksætter andre aktiviteter, ligesom den samarbejder med beslægtede organisationer og fremmer samarbejdet mellem lokalhistoriske foreninger, institutioner og enkeltpersoner. Landsforeningen er også talerør, når det drejer sig om at varetage medlemmernes interesser over for offentlige myndigheder.

I DLF forsøger vi at opfylde formålene på forskellig vis. F.eks. har vi gennem de senere år iværksat forskellige projekter, som medlemmerne har kunnet deltage i på tværs af lokale grænser. Det har bl.a. drejet sig om et projekt omkring svenskekrigene og et projekt i anledning af 200-året for H.C. Andersen, H.C. Andersen og Danmarkshistorien - Tiden 1830 - ca. 1860 som en digter oplevede den. I skrivende stund arbejder vi med et projekt om englandskrigene. Disse projekter har resulteret i større eller mindre skriftlige fremstillinger - fra bøger til hæfter alt efter, hvad grupperne magter. Derved leverer foreningens medlemmer et vigtigt bidrag til den professionelle historieforskning.

Aktiviteter i øvrigt

Dansk Lokalhistorisk Forening afholder kurser i forbindelse med generalforsamlingen, således at vores årsmøde - der ligger op til en weekend (fredag til lørdag) i april - har et gennemgående tema, hvor vi har mange kvalificerede foredragsholdere - ofte i samarbejde med universiteterne.

For at holde prisen til dette årsmøde på rimeligt niveau for deltagerne betaler DLF en væsentlig del af udgiften.

DLF udgiver derudover Journalen, et lokalhistorisk tidsskrift, der - ud over at bringe artikler - også én gang årligt er et "anmeldernummer", der bringer anmeldelser af lokalhistoriske bøger fra hele landet.

DLF har også igangsat regionale møder rundt om i landet, hvor vi kan bidrage med et mindre tilskud til afholdelsen. Derudover har vi et par konsulenter, som man kan trække på bl.a. i forbindelse med bogudgivelser. DLF fordeler støtten til diverse former for udgivelser - ca. 70.000 kr. om året, og der kan søges to gange om året. Ansøgningen om støtte skal være fremme inden 1. april eller 1. november.

Dansk Lokalhistorisk Forening

Formand: Aase Windeballe,

www.dansklokalhistoriskforening.dk

Dansk Lokalhistorisk Forening

Over 100 lokalhistoriske foreninger som medlemmer. Dertil kommer ca. 17 amtshistoriske foreninger og nogle få enkeltpersoner.

Medlemskontingentet i DLF udgør 4 % af en lokalforenings kontingentmasse, dog min. 400 kr. og max. 2500 kr. Privat kontingent er 150 kr. årligt. Institutionskontingenter 250 kr. årligt.

Øvrig støtte til landsforeningen: Et beløb fra Statens Arkiver efter ansøgning.

Som medlem af DLF får hvert bestyrelsesmedlem i medlemsforeningerne tilsendt bladet *Journalen*.

Lokal udforskning

Lokalhistorisk Forening for Skellerup, Ellinge, Flødstrup og Ullerslev er oprettet for at støtte og give opbakning til arbejdet i det lokalhistoriske arkiv, som har til huse i et lokale i den nedlagte skole i Langtved i nærheden af Ullerslev på Østfyn. Men det er også en forening, hvor medlemmerne i høj grad udlever deres interesse for den egn, de bor i.

■
Aase Windeballe
 formand for Dansk Lokalhistorisk Forening
 aase.windeballe@keef.dk

Foreningens formål er at fremme interessen for lokalhistorien, bl.a. udgiver vi et blad - Lokalhistorisk Nyt - med artikler af lokalhistorisk interesse fra de fire sogne og med informationer om foreningens program for den kommende sæson.

Bladet uddeles i forbindelse med salg af medlemskort. Det kan nævnes, at foreningen de sidste år har fået en del nye medlemmer netop på grund af bladet.

Lokal udforskning

Ud over bladet har foreningen en række forskellige arrangementer i løbet af året. Der er gerne et par foredrag, og derudover har der været virksomhedsbesøg. For tiden er vi i gang med kirkegårdsvandring, idet vi besøger en kirke og en kirkegård hvert år i et af de fire sogne. Hvert år i juni måned arrangeres en aftentur til en herregård eller en anden historisk lokalitet i kommunen eller i omegnen. Endvidere har der været byvandring i alle fire sogne, hvilket er en meget populær aktivitet.

Sammen med det lokalhistoriske arkiv deltager foreningen hvert år med skiftende emner i den årlige forårsudstilling arrangeret af lokale foreninger og klubber i Ullerslev.

Filmisk dokumentation

Igennem en lang årrække har foreningen haft et filmudvalg, som har optaget video af diverse begivenheder i kommunen. Udvalget har også optaget video fra de enkelte sogne, hvor huse og gårde er blevet videofilmte og personer interviewet. Siden er disse optagelser blevet redigeret, og der er indtalt kommentarer. Foreningen har stadig en del råmateriale, som venter på at blive redigeret. I øjeblikket arbejdes der på at overspille videoerne til DVD.

► Lige adgang til kunst og kultur...

forts. fra side forsiden

med til at formidle lokale nyheder og derved binde borgerne i lokalsamfundet sammen. Alle de nævnte områder er desuden som oftest medlemmer af det lokale kulturelle samråd, der i lighed med folkeoplysningsudvalgene, idrætsrådene osv. er talerør over for lokalpolitikkerne.

Hvorfor netværk

De frivillige betyder som nævnt et stort udbud af kultur overalt i landet. Men dette ændrer ikke det faktum, at der – selv om der i øvrigt er stor politisk opmærksomhed på frivilligheden i disse år – ikke har været meget interesse for det kulturelle frivillighedsområde. Det frivillige kulturelle område har gennem en årrække været lavt prioriteret – både i kulturpolitikken og i støttepolitikken. Kulturelle Samråd i Danmark har derfor – set i lyset af ovenstående – taget initiativet til

at skabe et netværk af landsorganisationer på det frivillige kulturelle område for dermed at styrke områdets synlighed over for politikere, men også for at vi kan lære af hinanden og påvirke forskningen for at tilvejebringe viden om, hvem de kulturelt frivillige er samt hvilken rolle, de spiller for kunsten og kulturen i samfundet.

En bæredygtig kultur

Med til et godt samfund hører også en bæredygtig kultur, hvor borgerne er klar til i forpligtende fællesskaber at tage et medansvar for eget og andres liv, hvor borgere hjælper borgere, og hvor alle – børn, unge og voksne – har lige adgang til kunst og kultur.

Det er Det Frivillige Kulturelle Foreningsnetværk den fremmeste fortaler for.

Kulturelle Samråd i Danmark

Kulturelle Samråd i Danmark, KSD, er landsforening for de lokale frivillige kulturelle samråd, som igen er paraplyer over lokale foreninger – hovedsagelig inden for det frivillige kulturelle område og amatørkulturen. Landsforeningen rådgiver og informerer sine medlemmer samt arrangerer konferencer, seminarer, workshops mv. Derudover arbejder landsforeningen på, at området bliver hørt i den nationale kulturpolitik. På nationalt plan arbejder KSD tæt sammen med Det Frivillige Kulturelle Foreningsnetværk og er desuden repræsenteret i mange nationale bestyrelser, råd og udvalg. Landsforeningen modtager driftsstøtte fra Kulturministeriet.

De lokale kulturelle samråd

Der er kulturelle samråd i cirka halvdelen af landets kommuner. En af de vigtigste opgaver for samrådene er at være talerør for medlemmerne over for de lokale politikere for dermed at give det lokale kulturelle foreningsliv mulighed for at blive hørt i forhold til den førte kulturpolitik.

www.kulturellesamraad.dk

Følg os på facebook

kultur.r.dk